

Asianro 186/06.07.01/2019

§ 9**Raision liittymisen alueelliseen apuvälinekeskukseen vuonna 2020**

Osastonhoitaja, kuntouttavien palvelujen yksikön johtaja Tiina Virtanen ja johtava ylilääkäri Arto Raassina 18.1.2019:

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin (VSSH) alueellinen apuvälinekeskus aloitti toiminnan 1.1.2007. Alueellisen apuvälinekeskuksen tehtävänä on keskitetysti järjestää ja koordinoita apuvälinepalveluita koko sairaanhoitopiirin alueella. Sairaanhoitopiiri kilpailuttaa apuvälineet ja tekee hankintasopimukset. Alueellinen apuvälinekeskus hankkii apuvälineet ja toimittaa niitä edelleen terveyskeskusten paikallisvarastoihin. Alueellisessa apuvälinekeskuksessa toteutetaan vaativien apuvälineiden arviot, sovitukset, käytön opetukset ja vaativammat huoltotyöt. Ei vaativien ja perusapuvälineiden arviot, sovitukset, huollot ym. toteutetaan terveyskeskuksissa. Terveyskeskuksissa toteutetaan myös vaativia arvioita, mikäli asiantuntijuutta on riittävästi. Sähköiset, näön, kuulon ja kommunikaation apuvälineiden arviointi ja toteutus on keskitetty erikoissairaanhoitoon.

Suurin osa kunnista liittyi mukaan alueellisen apuvälinekeskuksen toimintaan kokonaisuudessaan ja osa kunnista rajatusti kuten Raisio. Raisio noudattaa sairaanhoitopiirin hankintasopimuksia ja alueellisia toimintakäytäntöjä, mutta muilta osin järjestää toiminnan itsenäisesti Kuntoutuspalveluista käsin. Raisio omistaa hankkimansa apuvälineet ja ne ovat rekisteröitynä omassa potilastietojärjestelmässä.

Raision apuvälinetoiminnan kustannukset

Kaikki kunnat maksavat sairaanhoitopiirille alueellisesta apuvälinepalvelusta tietyn summan / asukas / vuosi. Asukasperusteisen summan suuruuteen vaikuttaa se, onko toiminnassa mukana kokonaan vai rajatusti. Raision tämän hetkinen kustannus (rajatussa mallissa) vuodelle 2019 on 11,56 euroa/asukas. Vuonna 2008 vastaava kustannus oli 7,62 €/ asukas. Kustannukset ovat tasaisesti nousseet.

Raision hankkimien apuvälineiden kustannukset / potilasmäärä viime vuosilta:

- 184.166 € / 702 potilasta (2015)   262 €/potilas
- 138.684 € / 627 potilasta (2016)   221 €/potilas
- 133.431 € / 545 potilasta (2017)   245 €/potilas
- n. 162.314 € (2018 TP ei vielä valmistunut)

Vuonna 2015 Raision Kerttulakoti (vanhainkoti) lopetettiin ja potilaat siirtyivät tehostettuun palveluasumiseen, jolloin apuvälineitä hankittiin tavanomaista enemmän lääkinnällisenä kuntoutuksena. Seuraavat vuodet ovat olleet tasaisempia. Tulevaisuudessa ikäihmisten määrän ja kodinomaisen hoidon lisääntyessä tulevat apuvälineiden hankintakustannukset lisääntymään.

Raision liittymisen Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueelliseen apuvälinekeskukseen vuonna 2020

Kunnat, jotka alueellisen apuvälinekeskuksen toiminnan alussa toimivat rajatussa mallissa kuten Raisio, ovat joko liittyneet tai liittymässä alueelliseen apuvälinekeskukseen kokonaan. Myös mahdollinen sote-uudistus edellyttää sitä. Liittymisen pitää ilmoittaa sairaanhoitopiirille vähintään puoli vuotta ennen suunniteltua liittymistä, jotta sen vaatimat järjestelyt päästään toteuttamaan ajoissa.

Alueelliseen apuvälinepalveluun liittymisen kokonaisuudessaan lisää erikoissairaanhoidon kustannuksia Raisiolle arviolta noin 131.444 € vuodessa (laskettu nykytilanteen mukaan; asukasmäärä 24 207 ja VSSHP hinta 5,43 euroa / kunnan asukas vuonna 2019). Kustannuksiin vaikuttavat VSSHP:n vuosittain ilmoittama hinta ja kunnan asukasmäärä. Raision omien apuvälineiden hankintakustannukset ovat olleet edellisinä vuosina samaa luokkaa kuin asukasperusteinen lisäkustannus VSSHP:lle kokonaisuudessa mukana olosta. Raision kokonaiskustannukset ovat vuonna 2018 selkeästi nousseet, joten liittymisen VSSHP alueelliseen apuvälinekeskukseen kokonaisuudessaan on kannattavaa pidemmällä tähtäimellä. Rajatussakin toiminnassa raisiolaiset ovat saaneet tarvitsemansa apuvälineet, mutta toimintamallia on pidetty sekavana, varsinkin kun yhteistoiminta-alueemme Rusko on kuulunut kokonaisuudessa alueellisen apuvälinekeskuksen toimintaan. Yhteistoiminta-alueen asukkaat ovat saaneet palvelut eri tavalla toteutettuna. Liittymistä VSSHP alueelliseen apuvälinekeskukseen tukee myös se, että Raision apuvälinepalveluiden käytössä olevan Efficia Kunto -sovelluksen ylläpito päättyy 1.2.2019 ja käytön tuki loppuu 31.1.2020.

Liittymisen yhteydessä Raision apuvälineet siirtyvät apuvälinekeskukselle ilman korvausta. Apuvälinetarpeen arviointi, sovitus, käytös opetus ja seuranta sekä apuvälineiden puhdistus ja perushuolto jäävät edelleen kunnan hoidettavaksi. Apuvälineiden rekisteri siirtyy VSSHP rekisteriin Effectoriin, mutta rekisterin käyttö säilyy kunnassa ja henkilökunta koulutetaan. Molemmissa osallistumismalleissa apuvälinekeskus laskuttaa asukasperusteisen hinnan lisäksi lisäpalveluista kuten tähänkin asti sovitun hinnaston mukaisesti.

Ehdotamme Raision liittymistä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen apuvälinekeskuksen toimintamalliin kokonaisuudessaan 1.1.2020 alkaen.

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveystalvelujen johtaja Juha Sandberg

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta hyväksyy Raision liittymisen Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin apuvälinekeskukseen 1.1.2020 alkaen.

Päätös

Esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavaksi:

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta päättää käynnistää neuvottelut Raision liittymisestä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin apuvälinekeskukseen 1.1.2020 alkaen.

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Tiina Virtanen, Terveystalvelut

